

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy órára 1 frt — kr.

Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Sovány vigasztalás.

Debreczen, szeptember 14.

(K. B.) Ugy az osztrák, mint a magyar állam háztartásai úgy a hogy rendezve vannak. Az örökösnek látszó deficit a költségvetésből eltűnt s ezáltal sok nyomasztó aggodalom enyhült.

Különösen a magyar államháztartás volt nagyon zilált állapotban. A rohamos költségek, melyekbe a magyar minisztériumok belementek, csaknem teljesen kimerítették a nemzet erejét. Se a kormányok, se a pénzügyminiszterek nem voltak tájékozva a felől, hogy mily erőfeszítésre képes az ország, ebből eredt a túlköltségek; a pénzügyminiszterek nem is voltak szerencsés kezű emberek, már pedig a pénzügyminiszterséghez nemcsak szakértelem, de szerencse is szükséges; rohamosan szaporodtak adósságaink s a magyar állam közel jutott a tönk széléhez.

Széli Kálmán, pénzügyminisztereink egyik legügyesebbike, már odáig jutott, hogy látta a pénzügyi zavarokból való kibontakozás útját. Ekkor azonban közbejött a bosnyák okupáció, mely temérdek milliót emésztett föl s pénzügyeinket annyira megrongálta, hogy Széli Kálmán lemondott minden reményről s letette a pénzügyminiszteri tárczát.

Szapáry pénzügyminiszterségét még Falk se dicsérte, annál inkább kiemelte azonban a Tisza Kálmán és Wekerle érdemeit a pénzügyek rendezése körül. Tagadhatatlan, hogy ha nem is éppen

Tisza Kálmánnak, de Wekerlének csakugyan nagy érdemei vannak e téren, s már államtitkár korában minden ügyességét és erejét a gordiusi csomó megoldására, zilált állami háztartásunk rendezésére fordította; de a legnagyobb érdem mégis a nemzetet illeti, mely meghozott minden áldozatot, hogy pénzügyeink rendezve legyenek s a siker érdekében oly terhet vállalt magára, melynél többet ez idő szerint el se bírhat.

A közös hadügyminiszter azonban, ki folyton a monarchia nagyhatalmi állásáról ábrándozik, keveset törődik azzal, hogy mennyi terhet képesek elviselni a monarchia népei; s nem a népek gazdagságában és műveltségében, hanem az ágyuk és puskák számában keresi a monarchia biztonságát; mindig újabb és újabb követelésekkel áll elő s azzal ijjeszt rá a jámbor delegátusokra, hogyha a katonai szükségleteket meg nem szavazzák, hát akkor megesz bennünket a muszka.

A muszkával való rémitgetés mindannyiszor megújul, valahányszor a közös hadügyminiszter újabb milliókat akar kipréselni. Most is hallatszanak már a hírek az orosz készülődésekről s ezekkel kapcsolatosan a közös hadügyminiszter is sürgeti, hogy haderőnk létszámát emeljük.

A közös hadügyminiszter úgy jár el, mint a jó hadvezér, a ki ideje-korán kiállítja az előőrseket. A hadügyminiszter is — előőrse gyanánt — egy röpiratot bocsátott ki, melyben azt fejtegeti,

hogy a hadsereg létszámának emelésére a megszokott kiadásokon felül még mintegy 15—20 millió frtra van szüksége. A röpiratnak nem az a célja, mintha a hadügyminiszternek ezen óriási összegre valóban szüksége volna, hanem az, hogy kipuhatolja a hangulatot.

A hangulat azonban se a Lajthánul, se a Lajthán innen nem kedvező. Nemcsak a népek, hanem a pénzügyminiszterek is kifogásolják a hadügyminiszter követelését s fönny akarják tartani az állami háztartásokban az oly nehezen helyreállított egyensúlyt. E tekinteten kívül a magyar nemzetet még a Jellasichek viselt dolgai is arra ösztönzik, hogy megtagadja a hadügyminiszter követelését.

A hadügyminiszter számított ezen ellenkezésre s azért emlegetett oly nagy összeget, hogy a kevesebbet, melyre nézete szerint okvetlenül szüksége van, megkaphassa. Már is híreszteli a félhivatalos lapok utján, hogy alaptalan azon aggodalom, hogy a legközelebbi hadügyi budget lényegesen túlköltségekkel fog előállani s reméli, hogy a delegáció, mely a nagyobb összegetől megijedt, a kisebb összeget szívesen meg fogja szavazni. Hajlandó tehát a fontos katonai követelések realizálását mindaddig elhalasztani, míg a két államban az adóreform által nem emelik a bevételi budgetet.

Hát bizony nagyon sovány vigasztalás ez, melynek mégis csak az lesz a vége, hogy fizetni fogunk. Egyelőre nem

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

RÓZSÁK.

Ti festő rózsabimbók
 Elábrándozva nézlek,
 Megannyi kedves lányarcz...
 Mi bájosak, mi szépek!

Oly nyajas, szende pirban
 Ragyognak ők miként ti...
 Hajh, mind a két virágot
 Mily sok szilaj kéz tépi!

Ha rózsabimbót
 Tűzők koblemre:
 Mint hogyha szívem
 Gyorsabban verne.

Rád gondolok, rád
 Legszebb virágszál...
 Miért nem nekem,
 Másnak virágszál?!

Hervadj el itt szívem fölött
 Szeli virág...
 Akkor leveszlek,

Pihenni teszek...
 Elhullni nem szabad neked;
 Puha kezével szívem fölé
 Ő tűzött tégedet...

... Ha kínos éjszakákon
 Kerül az álmom;
 S ha majd pihenni nem tud
 Szegény szívem,
 Mert őt imádja
 Forrón, hiába,
 Fájón, liven:
 Majd újra előveszlek;
 Megsárgult szirmaidra
 Csókot lehellek sírva,
 Szegény hervadt virág!

Hogyha majd a másé lettél:
 Küldj egy rózsát utoljára, —
 Ne üzenj egy szót se, szót se,
 Csak egy csókot lehelj rája...

Hadd tegyem el emlékébe; ha
 Majd megszárad gyöngye szirma:
 Az én rövid elhervadt
 Boldogságom lesz rá írva.

Avagy talán azt a rózsát
 Soha többé nem teszem le...
 Hajnal, alkony ott találja
 Csókban ázva, könyben ázva a kezembé'.

Jánossy Zoltán.

Uti napló.

Páris-schveiczi ut.

X.

(Vége.)

Innsbruck az Inn folyó völgyében fekszik, hatalmas havasok veszik körül. Tekintélyes kultúrája van, Innsbrucknak egyeteme is van. — Fekvése a havasok alján kellemes nyári tartózkodássá teszi, és sok turista keresi föl.

Salzburgnak még szebb fekvése van, a hova déli egy órákor indultunk el, és megérkeztünk esteli 8 órákor.

Utközben Zellam See szép tó partján, magas havasok alján fekvő klimatikus hely, szép parkkal és nyári lakokkal, továbbá Lend-Gastein nagy vízeséssel. Bischofshohtól kezdve óriási sziklaszorokban halad a vasút, majd Salzburghoz közel kissé szelidebb vidéken, mig Salz-

oly sokat, mint a mennyit a hadügyminiszter röpirata emlegetett, de mégis tekintélyes összeg lesz az, melyet a Danaidák hordaja el fog nyelni s el lehetünk rá készülve, hogy az adó-reform, illetve az adóemelést által emelni fogják a bevételi budgetet, hogy a hadügyi kormányzat kielégíthető legyen.

Nincs tehát reményünk arra, hogy hazánkban az égetően szükséges reformok létesíthetők, mert mihelyt egy parányi fölöslegünk lesz, katonai célokra kell azt áldoznunk. Mi lesz ennek a vége? A monarchia teljes elszegényedése s összerokadása a hadügyi terhek alatt!

Az oroszok Konstantinápolyban.

A Hamburger Corr. alítólag megbízható konstantinápolyi forrásból azt a hírt közli, hogy az orosz eljárás a tengerszoros kérdésében előkészület Konstantinápoly megrohására. Oroszországnak elegendő gőzhajója van a Fekete tengeren arra, hogy 24 óra alatt 30.000 embert a tüzérséggel együtt hajóra szállítson. Az oroszok az európai és ázsiai, leginkább azonban az európai oldalon akarnak partra szállni, a felső Bosporus erődítéseit gyorsan megrohanni és egyidejűleg a Bosporus gyöngébb részét a török vagy idegen flotta ellen torpedók által elzárni. Ausztria-Magyarország nemrég óva intette Törökországot, de ez nem használt. A cikk feltűnően emlékeztet Bismarck sokat emlegetett cikkére a Hamb. Nachrichten-ben, mely szerint a keleti kérdés egy napon úgy fog megoldatni, hogy Oroszország 30.000 emberrel megszállja Konstantinápolyt, a szultánt további védelméről biztosítva, megnyugtatja és megvárja, hogy más hatalmak közbelépnek-e, a mi a cikkíró nézete szerint nem fog megtörténni.

Tallózás.

(»Drága barátom« — Az elmaradt ordók. — A Bölcs Salamonok. — Készülődés a választásra. — Az elmaradt beszámoló. — Az adóprés. — A kir. táblai bírák. — Az ártézi kut. — Követésre méltó példa. — A fiúmeiek büntetése. — Vilmos császár dicsérete. — Eh-inség Oroszországban.)

»Drága barátom!«

Igy nevezte király ő felsége a muszka czárt galgóczi pohárköszöntőjében. És teljes joggal tehetette ezt, mert ő felségének a muszka czár valóban drága barátja.

A muszka czár hódításai vágyai miatt kell nyakig fölfegyverkezve lenni Európa népeinek, a mi rengeteg pénzbe kerül. Ráillik tehát a muszka czárra a »drága barátom« elnevezés, melyet ő felsége is valószínűleg ilyen értelemben használt.

Én is »drága barátom«-nak nevezem azt az urat, a kinek váltóját a multkor kellett kifizetnem. Ilyen drága barátja a királynak is a muszka czár!

Elmult már egy éve annak, hogy király ő felsége Debreczen városát meglátogatta. E nap emléke sokáig nem halványodik el, mert annyi fénye volt annak, hogy sugarai áthatnak messze jövőbe.

Legelőnkebben emlékeznek vissza e napra azok az urak, kik azóta is várják (de hiába!) az — ordót!

Falk Miksa aradi beszédében Bölcs Salamonhoz hasonlította a kormánypártot.

Pedig kevés közöttük a Bölcs Salamon, hanem annál több a — Rozenzweig Salamon!

A kormánypárt máris készülődik a jövő nyári választásokra. Ki vannak már szemelve a jelöltjei is, persze most is a párt megkérdése nélkül.

Hogy pedig a jelölés körül valami hiba ne essék, a párt érdemdús elnöke, Fráter Imre ur, máris tanulgatja a jelöltek neveit, nehogy ismét összezsereberélje őket, mint midőn Cs. Kálmán helyett Cs. Lajost ajánlotta képviselőjelöltnek!

Körössy Sándor bátyánk annyira szegényenli a közigazgatási javaslat bukását, hogy most nem mer eljönni Debreczenbe beszámoló beszéd tartására!

Hogy henczegett az öreg ur a mult télen, midőn amaz európai fontosságú beszédet tartotta, hogy így-meg amúgy az ellenzék szétszűllött, a kormánypárt pedig áll erősen, mint a Sion hegye. És a szétszűllött ellenzék mégis úgy megrázta a Sion hegyét, mint a föld-rengés!

Nem sokára bekövetkezik a hegyomlás is.

Szapáry olyat bukfcenezik lefelé, hogy még Körössy Sándor bátyánkat is magával rántja. Seregeknek ura, irgalmazz!

Működik már az adóprés
És Wekerle mosolyog . . .
Danaidák nagy hordaja
Azt hiszi, megtelni fog.

De ráivall Kriegsminiszter:
Husz milliót adjatok!
Savanyuvá lesz a mosoly
S sirnak a bús magyarok!

A kir. tábla új épületén holmi arczképfurak vannak kifaragva. Valamennyi egyforma.

Hosszasan szemléli ezeket a talyigás s azt kérdezi a komájától:

— Komám! Miféle ábrázatok itt ezek?

— Azok — feleli a tudós koma — a táblai bírák arczképei!

— Ejnye de furcsa — mondja a talyigás — hogy ezek a táblai bírák annyira hasonlítanak egymáshoz!

Az ártézi kut csak nem akar elkészülni, pedig már körülbelül 100,000 frtot ráköltött a nemes város.

Ha valaha, úgy a jövő század közepén vizet ad ez a kut, minden liter viz belekerül annyiba, a mennyin ugyanannyi bort lehetett volna venni, — pedig a bor mai időben még drága.

A borért azonban még se sajnáljuk a pénzt, — de a vizért, a békák nemzeti italáért pénzt adni: ez már olyan hallatlan pazarlás, a mit a gazdag Debreczen se engedhet meg magának!

A török szultán elesapta a miniszteriumát.

Követésre méltó példa más uralkodóknak is!

A fiumei Jellasichezred bandája — mintegy büntetésekül a hazafias érzelmi fiumeiknek — ezentul nem fog térzenéket adni.

Soha nagyobb csapás ne érje a jó fiumei-

burg alatt megint magas sziklák emelkednek ki, melyek a völgyben fekvő, a Salzach folyó két partján épült várost bekerítik.

Megérkezésünk után azonnal a Mönchsberg lábánál, tavaly felépült villamos felhúzóhoz siettünk. Áthaladva a Salzach vizén, a hegy alatt függőlegesen álló vasépülethez értünk, mely egészen a Mönchsberg tetéjére szállítja az embert. Ezen villamos felhúzó a Hackens és Siemens cég állította fel, ugyanaz, a mely Budapesten a csinos villamos vasutat építette, és a mely nemcsak a nagy körutat járja be, hanem más irányban is átszeli a magyar fővárost. A mönchsbergi villamos felhúzó egyszerre csak 8 személyt visz a magasba, és mivel az nap hangverseny volt a hegytetőn álló nagy vendéglőben, sokan árasztották el az állomást. Felérve a két ezer vendéget befogadó, nyitott és fedett terasszal ellátott restauratióba, helyet foglaltunk, és csak tizenegy óra tájban szálltunk le.

Gyönyörű nyári est volt, a hold egész tányérja világított, és ilyen világítás mellett besétáltunk a Residenz-terre, a hol a helytartói palota, a münchen és a 250 éves gyönyörű udvari kut áll. (Hofbrunnen.)

A residenz-tér szomszédságában láttuk Mozart álló szobrát, a mely a Bavaria híres tervezője, Schwanthaler rajza után készült.

Azután az Erzsébet és Gizella quai mentén végigsétáltunk az új városrészen, végre a népkert mellett elhaladva, kiértünk a vasutra, és éjfélkor Bécs felé vettük utunkat. De mint-hogy nemcsak mi nálunk áll fenn azon mizéria, mióta Baross miniszter a zónát behozta, hogy bárányok módjára beszuszakolva szállítják az utasokat a csekély számú kocsikban, hanem a zóna-nélküli lajthántul is fukarkodnak a kocsikkal, alig kaptunk helyet, pedig éjjel utaztunk. Ezen körülménynek köszönhetjük, hogy az állomásfőnök kénytelen volt első osztályu kupét nyitni, és így második helyett elsőn alhattunk egészen Bécsig, a hova aug. 19-én, reggel 7 órakor értünk. Szállás Wieden Goldenes Lamm.

Az nap szeles, esős időnk volt, és a szép Ringen pusztuló félben lévő fasorok a borongós időben még szomorubb képet tártak elénk. A városi tanács úgy látszik, ott is elhanyagolja a szép fasorokat, mint a hogy minálunk halogatják a homokos utak befásítását, pedig a nélkül nem tudom, mikor fogják a porfellegetek eltüntetni, a melyek a debreczeni ember tü-

dejébe nyomulnak, valahányszor a fűtezákon végig halad. Bizonyosan azon tant ismeri el a városi tanács bebizonyított, hogy a debreczeni por nem árt a lélekző szerveknek.

Este 8 órakor felkerestük a Schumann lovaskört, a hol ügyes lovasok, lovasnők, equilibristák mulattatták a közönséget, továbbá Schumann igazgató mutatta be a jól idomított szürke méneket. Végre betanított bikával producáltak egy madridi bikaviadal parodiáját, a mi meglehetősen unalmas volt.

Másnap délután fél négy órakor Budapest felé vettük utunkat Bruckon át, s gyorsan fejlődő fővárosunkba este $\frac{3}{4}$ 9-re értünk. Ma-holnap tulszárnyalja Budapest Bécsset. Hát ha még magyar udvartartásunk volna!

Budapestről hazatértünk, kellemes emlékekkel megrakva, és újból hozzálítottunk a dolgozhoz, a munkaszünetnek vége szakadván. Ha valaki olvasóink közül a havasok hazájába, Schveiczbába téved, avagy felkeresi Franciaország fővárosát, bizonyára egy véleményen lesz velünk, hogy amaz a legregényesebb földdarab, emez pedig a világ legszebb városa.

Dr. Legányi.

eket, mint a csindaratta-bum-bum-nak elmaradása!

* Vilmos német császár nagyon megdicsérte az osztrák-magyar hadsereg kiváló képességét.

A dicsérettel nagyon megjárhatja a német császár, mert a hadsereg még vérszemet kap s vissza találja adni a burkusnak — Königrätzet!

* Oroszországban éhínség dúl. A nép lop, rabol, hogy inségét enyhítse. A czári kormány nem sokat törődik a nép pusztulásával. Jut is, marad is, gondolja magában. Van elég muszka, hadd hulljon! Mi is azt gondoljuk.

* Őszi szellő lengeti a fákat. Sárgulnak a levelek, hullanak a lombok, elköltöznek a madarak, elhervadnak a virágok, megindult a világ-fájdalmas őszi poézis s midőn minden pusztul: telik a papír-kosár.

Jöhet a tél, lesz mivel fűteni!

Sarló.

BELFÖLD.

Pohárköszöntő az orosz czárért.

Galgócson az orosz czár nevenapja alkalmából ő felsége az udvari ebéden a következő felköszöntőt mondta: »Draga barátom, Sándor czár ő felsége egészségére.« A felköszöntő után a zenekar rázendítette az orosz himnusz. A jelenlevők állva hallgatták meg a felköszöntőt. Az udvari ebéden az orosz katonai attaché is jelen volt.

Nagy szerencsétlenség történt f. hó 10-én Grebennél, hol jelenleg a Vaskapumunkalatok folynak. A sziklafuró amerikai hajó felrobbant s csak a véletlennek köszönhető, hogy még nagyobb katasztrófa nem történt, mert ha a hajóhoz kötött csónakban levő nagymennyiségű dinamit is felrobban, az egész telep menthetetlenül veszve van. A robbanás oly erővel történt, hogy a hajón levő két munkásnak egyetlen porczikáját sem találták meg, egy távolabbi levő matróznak teste telve van a robbanás által szétvetett forgácsokkal és fadarabokkal, két munkás szörnyet halt s számosan megsebesültek.

A király Beszterczén. Király ő felsége szombaton Beszterczére, ez erdélyi szász városkába érkezett, melynek környékén hadgyakorlatok folynak. A beszterczeiek kitörő örömmel fogadták a királyt, ki 3 napig időzik körükben.

Főispán-jelöltek A »Temesvarer Zeitung« értesítése szerint a torontali főispánságra Rónay Jenő alispán és Dániel Ernő országgyűlési képviselő vannak kombinációban. Ugyanazon lap szerint Molnár Viktor lesz a temes-begavölgyi vizsábá yozási társulat kormánybiztosa Hertelendy elhunyt főispán helyett.

KÜLFÖLD.

Harcz Afganisztánban. Az Oroszország és Afganisztán közti fegyveres összecsapásról szóló hírt a bécsi külügyi hivatalban megerősítették. Csakugyan több ütközet történt már Afgán területen, a határ mentén, orosz és afgán csapatok közt, de az orosz csapatok mindég visszavonultak.

Nem lesz hadügyi talkövetelés A »Wiener Abendblatt« értesítése szerint alaptalan az az aggodalom, hogy a legközelebbi hadügyi budget lényeges talkövetelésekkel fog előállani. Ez az aggodalom csak az ismert broszura eredménye. A füzetben fölemlített követelések megfelelnek ugyan a hadsereg kívánásainak, de gyors realizálásuk hajtórést szenved a két állam pénzügyi viszonyain. A magyar és osztrák pénzügyminiszter minden körülmény között fentartani akarja az oly nehezen helyreállított egyensúlyt a háztartásban, és legfelsőbb helyen is súlyt fektetnek arra, hogy a két állam pénzügyei, a míg

csak lehetséges, rendes állapotban maradjanak. A kétségiglenül fontos katonai követelések realizálását mindaddig elhalasztják, míg a két államban az adóreform által nem emelik a bevételi budgetet.

Elnökválasztás Amerikában. A new-yorki republikánus konvenczió Rochesterben gyűlést tartott, melyen a jelenvolt 771 tag közül 539 a mellett nyilatkozott, hogy Blainet léptessék föl jelöltnek az elnökségre. — Harrison 16, Foster 3 és Mac Kinley 1 szavazatot kapott.

* **A czár élete.** Kopenhágából távirják, hogy a fredénsborgi királyi kastély parkjában egy gyanus magaviseletű fiatal embert tartóztattak le, a ki egész nap a parkban kóborolt. Svéd földbirtokosnak mondotta magát és azt állította, hogy a dán trónörökösnének egy folyamodást akart át nyújtani. Szabadon bocsátották és másnap reggel halva találták szállásán. Az öngyilkosról azt hiszik, hogy nihilista volt, kinek sorsuzás következtében merényletet kellett volna elkövetni a czár ellen. A czár életére most kétszeres gonddal ügyelnek.

* **A bécsi török követ.** Zia bej, a ki tudvalevőleg a török kormányválság után Konstantinápolyba hivatott, a »Temps« értesülése szerint nem fog többé helyére visszatérni, mert olyan diplomatával akarják őt Bécsben helyettesíteni, a ki alkalmas lesz Lopanov herczeg bécsi orosz nagykövettel barátságos kapcsolatban élni.

Ujdonságok.

* **A debreczeni por.** Ha az Isten esőt ad, akkor a városi tanács nyugszik babérain és örül, hogy a debreczeni levegő üde. Ha nincsen esőnk, mint most néhány hét óta, akkor is összefont karokkal szívja be a városi tanács azon porfellegeket, melyek a város nagyobb utcáin meglötik a légkört. Ha csak a városi tanács szívná be a drága, sűrű port, nem volna semmi kifogásunk ellene; ha egészségesnek tartja, ám éljen vele. De a lakosság megbotránkozik azon, hogy a nagy utcákon, a Hatvan-, a Széchenyi-, a Czegléd-, a Csapó-, a Miklós- és a többi utcákon délután és este végig nem lehet menni, a nélkül, hogy a tüdő meg ne teljenek porral. Semmit sem tenni, az a legkényelmesebb dolog. Dolce far niente! Ajánljuk polgármesterünknek, tegyen egy délutáni, vagy esteli sétát a városon, hogy győződjék meg a porfellegek jelenlétéről, ha nem volna tudomása róla. Sok a tüdőbeteg eddig is, de ha az utcai állapotok továbbra is így maradnak, akkor maholnap debreczeni betegségnek fogják nevezni a gümőkört.

* **Érettségi pót- és javító vizsgálatok** tartattak a debreczeni főgymnasiumnál folyó hó 6—8. napjain. A vizsgálati bizottság elnöke Tóth Sámuel egyházker. főjegyző, kormányképviselő Békési Gyula tankerületi főigazgató volt. — Javító vizsgára 28-an jelentkeztek, közülök 20-an a vizsgát kellő sikerrel lelették, 8-an decz. hóra utasítottak még egyszer pótvizsgára. 7-en minden tárgyból tettek vizsgát; kettő közülök egy-egy tantárgyból pótvizsgára utasítottak.

* **Első lelkész-képességi vizsga** tartott f. hó 10. és 11. napjain debreczeni főiskolánk tanári gyűléstermében az új vizsgálati rendszer értelmében kinevezett egyházker. bizottság által, mely ily célból ekkor jött össze először. A vizsgáló bizottság következő tagokból állott: főtiszt. püspök ur képviseletében Kiss Áron esperes ur, Vallyi János egyházker. főgondnok ur képviseletében. Szűcs István helyi főgondnok ur, mint elnökök, Peterdy Károly, Dávidházy János, Szeremley József, Szél Kálmán, Szabó Károly esperes urak, az 5 theolo-

giai tanár és Dr. Kovács Sándor vizsgáló bizottsági tagok. A vizsgára, melyre előre beadtak egy-egy theologiai értekezést, 5 ifju ember jelentkezett: Solyom Lajos, Nagy Imre, Márk Imre, Tóth Mihály és Rác Elek, kik f. hó 10-én délelőtt zárt teremben egyházi beszédet készítettek Máté 7, 14. alapján, d. u. pedig és másnap d. e. szóbeli vizsgálatot tettek. A vizsga eredményéről közölhetjük, hogy Nagy Imre és Solyom Lajos jeles, Márk Imre jó, a többiek pedig kielégítő eredménnyel vizsgáztak.

* **Adófizető halottak.** A kun-szentmiklósi katolikus egyházközség iskolaszéke lefőzte Wekerlét. Tanítójuk fizetése ugyanis nagyon terhükre esett, tehát gondoltak egyet, még pedig azt, hogy fizessék a tanítót a halottak a hamaikból nőlt, szép, sudár fákkal. Kimondották, hogy a temetőből a nyugvók hamvai fölül az élőfákat kivagdadják és elköttyevelyelik s a bejött vételárt fordítják a tanító fizetésére. Mondanunk sem kell, hogy ez a vad és jogtalan határozat nagy fölháborodást keltett.

* **Tanári jubileum** Tóth Sámuel és Balogh Ferencz theologiai akadémiai tanáraink 1866. november 6-án tartottak tanári székfoglaló értekezését s másnap kezdték meg tanári működésüket. Erről megemlékezvén urának főiskolai tanár, kik a nevezett tanár urának tanítványai voltak és most itt a debreczeni főiskolában tanártársaik (Somogyi Pál, Kovács Lajos, Nagy Elek, Elek Lajos, Csiky Lajos, Orosz István, Dr. Erdős József és Sass Béla), elhatározták, hogy f. évi november 6-án, vagy 7-én, mint a fent jelzett napok negyedszázados évfordulati napján volt kedves tanáraink, most nagyra becsült tanártársaik tiszteletére jubileumi ünnepélyt rendeznek. E szándékukat bejelentették a közös tanárkari gyűlésnek, mely az eszmét örömmel magáévá tettes egy bizottságot küldött ki a program megállapítására.

* **Esküvő.** Csiki László, a debreczeni színház volt tagja, szombaton vezette oltárhoz a fővárosban Tájérti Ida színésznőt, ki tavaly szintén tagja volt a debreczeni színháznak. Az esketési szertartást Kisfaludy Nándor végezte.

* **Öngyilkos jogász.** Nagyváradon a város mellett egy tengeri-földön öngyilkossá lett Szelényi Árpád budapesti jogász. A husz esztendősi fiu egyenesen azzal a szándékkal ment Nagyváradra, hogy kivégezze magát. Hozzá tartozói, ugy látszik, a történendőket sejtve, figyelmeztetést küldtek a nagyváradai rendőrséghez, de a figyelmeztetés későn érkezett: a szerencsétlen fiut már csak halva találták meg. Egy hervadt rózsza s egy női hajfűrt volt a tárczájában, ezenkívül egy levél, melyet a pap-hoz intézett, ki el fogja temetni.

* **Elhunyt lelkész.** Igaz részvételt veszszük azon gyászhirot hogy Csécsi Nagy Imre éradonyi ev. ref. lelkész, Csécsi Imre aradi segéd-lelkész édes atyja, f. hó 7-én, életének 74-ik, házasságának 45-ik s lelkészi működésének 47-ik évében, hosszas és súlyos szenvedés után elhunyt. F. hó 10-én temették el általános részvét mellett. A megboldogult egyik disze volt az ev. ref. lelkészi karnak, ki hosszú működése alatt csak tiszteletet és szeretetet vivott ki. Béke lengjen hamvai felett!

* **Széchenyi emléke.** Az országos középiskolai tanáregyesület fölterjesztést intézett a közoktatásügyi minisztériumhoz, melyben annak elrendelését kéri, hogy Széchenyi István születésének 100-dik évfordulóját, mely szeptember 21-ére esik, a középiskolákban megünnepeljék.

* **Megunta az életét.** Nagy Gáborné dinnyeáru-lónó azzal a számítással ment dinnye érekor Debreczenből Nagyváradra, hogy jó üzletet csinál. De hát — nem ütött be. Olcsó

a dinnye, kevés, vagy éppen semmi rajta a nyereség. Nagyné is nyereség helyett ráfizetett. Ez annyira elbusította, hogy elszánta az életét. F. hó 10-én este 7 óra tájban a közuti vasut nagypiaczi raktára közelében felakasztotta magát. Csakhogy számítása ép úgy, mint a dinnye vásárnál, fűsbe ment. Goblay János dinnyeáru-ló collegája egy bicsakkal elnyeste a hurkot. Dr. Weisz M. orvosnak sikerült mihamar talpraállítani az életunt asszony, kit a hó dinnye termés tett öngyilkosjelöltté.

* **Diszlövészet.** Folyó hó 12-én és 13-án tartotta a helybeli lövész társulat diszlövészetét. A régi helyiségtől mintegy bucsulövészetnek tekinthető ez és annyival inkább sajnálatra méltó, hogy ezen lövészeten oly kevesen vettek részt. Szombaton és vasárnap egész nap tartott a lövészet és ezt csak a vasárnap déli bankett szakította félbe. — A kevés számmal megjelent tagok, élükön Fischer Nándor György II-od főlövész mester ural, kedélyes hangulatban tölték a szünidőt és az ebéd után újult erővel kezdtek a lövészethez. — A feldiszipított díjak közül a következők nyertek:

Mély lövéssel:

Baum Miksa, 5 drb 10 francos aranyat diszitve			
Szücs Károly 3 drb 10 » » »			
Fürst Ödön 2 drb 10 » » »			
Kovássy Ferencz 2 drb 10 » » »			
Kovács Gyula 1 drb 3 forintos tallért			
Radeczký László 1 drb 2 » » »			
Fodor József 1 drb 1 » » »			
Dr. Brutman Alajos 1 db 1 » » »			
Budaházy Miklós 1 drb 1 » » »			
Veszter István 1 drb 1 » » »			

Legtöbb körlövészel:

Fodor József 5 drb 10 francos aranyat diszitve			
Kovássy Ferencz 3 drb 10 » » »			
Dr. Brutman Alajos 2 db 10 » » »			
Radeczký László 1 db 10 » » »			
Fürst Ödön 1 darab 3 forintos tallért			
Dr. Sz. Szabó József 1 db 2 » » »			
Szücs Károly 1 drb 1 » » »			
Baum Miksa 1 drb 1 » » »			
Barcsai Miklós 1 drb 1 » » »			
Weszter István 1 drb 1 » » »			

* **A városi közgyűlés** tárgyainak előkészítésével nagyban foglalkozik a városi tanács és a jog- és pénzügyi-bizottság. A mai tanácsülésen a színház-ügyét tárgyalta a tanács s megelégedését fejezte ki a színpad renoválásának jól sikerülte felett.

* **A szabadságharc emlékeinek** kiállításában már ki vannak téve a Kossuth Lajos által Hentaller Lajos képviselőhöz béküldött tárgyak: a III. oszt. honvéd érdemkereszt, ez emlékkeresztnek Ithás Dániel által viselt jelvénye, az olasz egységért harcoló magyar legió honvédei közt kiosztott honvéderem s ennek bélyegzője. A honvéderem felirata az egyik oldalon a koronás országcímmer alatt: »Hű honvédeknek a magyar nemzet«, a másikon fegyver és zászlócsoport fölött: »Függetlenségi harc MDCCCXLVIII—XLIX.« A kiállításon most már valamennyi honvéderem látható. — A legionarius honvédermen kívül a Görgeynek szánt első osztályú nagy érdemkereszt, a Bem hasonló érdemkeresztjének fényképnomata. — Kosztolányi Mór II. oszt. vitézségi érdemkeresztje, a III. oszt. vitézségi érdemkereszt jelvényeül szolgáló ezüst koszorucskák, s két példányban maga a III. oszt. érdemkereszt. Tudvalevőleg ezt az érdemkeresztet a szabadságharc alatt nem készítették el hivatalosan, többen azonban a terv szerint megcsináltatták maguknak, s Kossuth is a Debreczenben megállapított terv emlékezte szerint elkészítette azt Turinban. Ez érdemjelen e körirat van: »Szabadságharc 1849.« A kiállításban látható másik példány körirata azonban ettől eltérőleg következőleg hangzik: »Hű vitézségért a magyar nemzet.« Lövey Klára pedig beküldte azt a verset, a mit 1853-ban kufsteini fogságában egy letépett ágy-lepedő darabra tussal írt. Tollat nem adtak a

foglyoknak, de Teleky Blanka grófnőnek, Lövey Klára fogolytársának megengedték a festést s így jutott Lövey Klára a tushoz. A szabadságharczi emlékek kiállítását szombaton a Ferencz-József intézet növendékei látogatták meg Erődy Béla int. kormányzó s a tanári kar vezetése alatt. A vidékről mind számosabban mennek el a kiállításra.

* **Színházunkban** a renoválási munkákat már teljesen befejezték. A vasfüggöny oly szépen van megfestve, hogy megfogja lelni a közönséget. A színészek holnap jönnek haza s holnapután a színházi gyűlésen állapítják meg, melyik darabban kezdjék meg a színt.

* **Az elkésett igazság.** Móríc Pál nagybajomi birtokai az e hó 12-ikére kitűzött határnapon lettek volna bíróság alá kerülendők. Nem tetszett azonban ez a dolog Móríc Pál bérlőjének, a kit az árverés megtartása esetén ez év október elsején, mint a most folyó haszonbéri év leteltének napján, kimozdítottak volna a bérletből. Megfelebbezte tehát az árverést kitűző végzést abban a biztos reményben, hogy míg a másodfoku határozat megszületik, addig az árverés napja is elmúlik és a licitálás egyelőre elmarad. Nem is csalódott, mert a szétosztott kir. táblák gyorsaság dolgában nem akarják megszegyenyíteni a megboldogult egységes táblát. A hitelezők, a kiknek érdekükben állott volna, hogy az árverés a kitűzött határnapon megtartassék, mert ez esetben az őszivel még bevehető földeket 40—50 ezer forinttal kedvezőbb eredménnyel lehetett volna elérvezni, egyre-másra adták be a sürgősségi kérvényeket. Ennek dacára a kir. tábla csak szeptember 9-én, tehát 3 nappal a kitűzött árverés előtt vette tárgyalás alá a fölébbezést és egyelőre érdemleges határozatot nem is hozott, hanem pótlásokat kívánt. Az árverést most már természetesen nem lehet megtartani, a bérlő pedig a következő haszonbéri évre is benmarad a birtokban.

* **Uj szálló.** Stettenheim »Wespen«-jében a következőket olvassuk: »Miután a török rablók az ország lakóit állandóan elragadják és addig tartják fogságban, míg az értük járó váltságdíjat megfizetik, valószínű, hogy a török kormány, melynek a váltságdíjakat meg kell fizetnie, nem sokára nem lesz képes a váltságdíjakat olyan könnyen előteremteni. Természetes, hogy ezáltal az elfogottak tovább lesznek kénytelenek a rablók között időzni. Hogy ezeken a szerencsétleneken némiképp segítve legyen, a rablók elhárították, hogy számukra fogadót építtessenek, melyben rangjukhoz méltó lakást és jó ételt fognak találni. Egy szoba teljes ellátással naponként két font sterlingbe fog kerülni. A kiszolgálást a rablók nejei és leányai együttesen fogják elvégezni. A szálló neve »Athanasudvar« lesz. Az elrablottak értékeműi és készpénzök az irodába adandók le. Arra az eshetőségre, ha valakiért váltságdíj nem érkeznék, minden elrablott vendég köteles temetési költség fejében tíz font sterlinget előre lefizetni. A szálló a nagyobb párisi hotelek mintájára lesz »kezelve«. A számlák elkészítésére egy európai fürdőhely nagyobb szállójának főpinczérét sikerült megnyerni.«

* **Betörés.** A józsa »Rózsás« nevű csapzékbe csütörtökön viradóra ismeretlen tettesek betörték s a söntésből pénzt és pálinkát loptak el. E csapzékbe már a múlt hó végén megkísérlették a betörés de akkor a betörők terve mint irtuk, dugába dőlt. Ugyancsak Józsaról vesszük azon hírt, hogy ott egy gyermek tegnap a diófáról leesett s rögtön szörnyet halt.

* **Egységes távirati díjak.** Jövőben az eddigi alapdíj teljes megszűnése mellett Ausztria és Magyarország közt egyfelől, epp úgy mint Németország és Ausztria, vagy Magyarország közt másfelől 3 krajczár lesz fizetendő minden távirati szóért, de legalább is minden táviratért 30 krajczár. Németországban e díj 5 fillérre rug szavaként és a minimális díj táviratonként 50 fillér. Németország Ausztria és Magyarország államterületén tehát a kölcsönös forgalomban minden táviratra vonatkozólag egységes díjak lesznek érvényesek. Magyarország és Ausztria közt, valamint Ausztria-Magyarország és Németország közt, be lesz

vezetve ama távirati díjszabás, a mely a magyar belforgalomban már eredetileg tervezve s megállapítva volt. A létrejött egyezmény értelmében az új távirati díjszabás 1892. évi január hó 1-én lép életbe.

* **Meglopott kereskedő.** Egy derecskei kereskedő házába a napokban betörték s elloptak tőle több ezer forintot. A gyanu Lenárd János derecskei paraszt emberre irányult, kit rendőri felügyelet alá helyeztek. Lenárd bejött Debreczenbe és itt feltűnő módon kezdett költekezni, mire letartóztatták. Több nagy bankót találtak nála s lánczra verve Derecskére szállították.

* **Amazon a hurkasoron.** Ma esett meg ez az eset. A hurka-soron kedélyesen reggelizett egy konyári paraszt asszony s két csavargó epedő vágygál nézte a jó étvágyat. Majd tréfálni kezdtek az asszonynyal s apró csufolkodásokkal is csipkedték őt. A konyári asszony egy darabig tűrte a dolgot, aztán megdühösödött, lelökte a hurkás tálat, oda ugrott a csavargókhoz s egy gyors mozdulattal úgy egymáshoz repítette őket, hogy az egyiknek menten betört az orra. Nagy hatást csinált persze az érdekes jelenet a kofák között.

* **A rövidlátásról.** A rövidlátást korántsem kell összetéveszteni a gyöngeszemmel: mert ámbár e két baj nagyon is gyakran karöltve jelenik meg, mégis vannak esetek, hogy a rövidlátó közletről a legkisebb tárgyakat is éliesen bonczolgatja. A mai szemüveges világban általános a panasz a rövidlátás ellen, melyet azonban némelyek csak színelnek, hogy nagy olvasottságot és mély tudományos buvázkodást fitogtassanak. E baj oka többnyire a látószerv helytelen használatában fekszik; alapja azonban igen gyakran a gyermekkorában vettetik meg, melynek erősen domboru szemek vannak leginkább kitéve. Minden csecsemő léte első szakában rövidlátó. Faluhelyen, hol a gyermek többet van szabad ég alatt és messze fekvő tárgyakat iparkodik kivenni, — ettől hamar elszokik — De népes városokban a szobát őrző csecsemőnél a szűk udvar és keskeny sikátorokban való lakás a szem elöl elzárják a kilátást, azért ha itt az észszerű eljárás a szülők részéről hiányzik, e baj gyökeret ver és alig lesz kiirtható. Ne adjunk a kisebb gyermekeknek kezébe tulságosan apró játékszereket; a mit pedig adunk, ne engedjük, hogy azokat nagyon közel vigye szeméhez. Utalunk e mellett azon szabályokra, melyeket a szem gyakorlására nézve fölhoztuk. Ezzel ellenkezőleg az öregek inkább messzelátók; mit akkor észlelhetünk leginkább, ha könyvet vesznek kezükbe és a pápaszem véletlenül honn maradt, Ez a szemgolyó laposságától ered, melyet alkalmas szeműve többnyire kipótol.

* **Apróságok.**

M i n d e g y!

Ur: Hej kertész, micsoda láрма hallatszszik onnan a villából?

Kertész (hallgatózza): Nem birom kivenni. Vagy a kisasszony zongorázik, vagy megint menyét jutott be a tyukólba.

E z i s r e k l á m.

... Rendelje meg haladéktalanul mindenki ezt a rendkívüli érdekes könyvet, miután bizton előre látható, hogy második kiadás nem fog belőle megjelenni.*

A p o k o l b a n!

Plébános: Aztán hol lakol, mikor otthon vagy?

Janó: Odafent.

Plébános: Odafent? ... Csak nem az égben?

Janó: Pokolban! — Trensinben.

A n y a i g o n d o s s á g.

Lili: Mama, miért nem hagysz sohasem magamra Alfonz ural?

Anyá: Hogy nőül vegyen.

Kinekvasutiszerencsésé-
ség nem kell. A vasuti kocsi-
ban három ur kártyázik. Végre az első megjegyzi:

— En még nem láttam vonatössze-
közést.

Második kártyás: És sem, hála Istennek.

Harmadik kártyás: Ne fessék az urak az
ördögöt a falra. Még csak az kellene, hogy
most történnék vasuti baleset, amikor már
három óra óta először van jó kártyám.

*

Következők.

— Micsoda szag ez, ki sem lehet állani
a szobában.

— Kifutott a tej... Megérzi az egész
ház, ha a szakácsné levelet kap.

*

Abórzórl.

— Nem tudod, hol szerezhették öt forin-
tot kölcsön.

— Ugyan mit kerülgeted, mint macska a
forró kását... Nem mondhatod egyszerűen:
Kohn, kölcsönöz nekem öt forintot!

— No hát Kohn, adjál kölcsön 5 for-
rintot.

— Megbolondultál? Honnan vegyek én öt
forintot?

*

Modern zsemlyék.

— Vendéglős ur, miért nem adat zsem-
lyét ide ki a kerti asztalokra? Mert a verebek
mindig elhordják.

* **Fonográf az órában.** Edison ne-
vében olyan órára kértek szabadalmat Wa-
singtonban, mely az órát szóval mondja meg.
Az óragépezetbe ugyanis fonográfot illesztnek,
melybe a mondókákat már belemondták. Űtés
helyett vagy űtés után a fonográf aztán meg-
szólal: »Tizenkét óra.« Természetesen minden-
féle nyelvű órákat lehet készíteni.

* **Uj zeneművek.** Megjelentek s a
szerző kiadásában minden debreczeni könyv-
és zenemű kereskedésben kaphatók: 1. Lili-
om keringő 2. Kürtjel paródia. 3. Nem
oda Buda, induló. 4. Gyászrózsa keringő.
5. Riadó négyes. Női szeszély, szalon
mazarika. Szerzőjük: **Kiss Ernő.** E kiváló te-
hetséggel, rendkívül kedvesen és kellemesen
concipiált zeneműveket, melegen ajánljuk a
zene kedvelők figyelmébe.

* **Dr. Szentpály Benő** jeles női or-
vos, a szepes-lublói fürdőből, hol a nyáron
mint fürdőorvos működött, hazaérkezett Deb-
reczenbe s működését itthon ismét meg-
kezdte.

* **Nihilistáknak.** Günsburg Zsófia tra-
gikus esete, a ki tömlöczében egy roszdás ol-
lóval gyilkolta meg magát, a művelt világ
figyelmét újra a nihilista nőkre terel-
te. Azokra a nőkre, a kik a férfiaknál még sok-
kal merészebben, sokkal több fanatizmussal
szolgálják a »Nihil« ügyét s a kiket sokkal
kérelhetetlenebbül is üldöz az orosz kormány
mint a férfiakat. Nincs toll, a mely a nihilis-
táknak buzgalmát, vakmerőségét leírja: semmi-
től sem riadnak vissza, hogy tanáiknak új
híveket szerezzenek s a legjobb családokból
való, egészen fiatal lányok örömmel áldoznak
fel életüket, csak hogy a szent ügynek
szolgálatokat tehessenek. A legnevezetesebb mihi-
listánők voltak: Deutsch Leibá, a ki 1876-ban
Gorinovic rendőrkémet a nyílt uczán vitriollal
leöntötte. Deutsch Leibát, a ki zsidós neve
daczára, tőzs-gyökeres orosz leány volt, Szibériá-
ba száműzték, — de már utközben meg-
halt a kozákok kancsuka űtései alatt. —
Egy év múlva a szentpétervári rendőrfőnököt,
Trepow tábornokot lőtték agyon saját palotá-
jában, ezt a gyilkosságot szinte egy fiatal ni-
hilistán, Sassulics Vera követte el. Az egyet-
len nihilistán, a ki több szerencsével járt mint
társai, mert mindig sikerült a rendőrség kör-

mei közül megszabadulnia. Végre Svájczba
jutott, hol éveken át szolgálta a nihilizmust,
aztán férjhez ment s azóta távol tartja magát
a »szent ügytől.« Ed'ig Perovszkaja Zsófia volt
a nihilistáknak közt a legkimagaslóbb alak, senki
nál nagyobb lelkesedéssel nem szolgálta a
nihilizmust, melynek vértanúja is lett. —
Első ízben csak fogságot szenvedett, a hol
büntetése súlyosítása végett hetenként 50
kancsuka űtést kellett eltűrnie. Innen kiszaba-
dulva, újra belekeveredett a nihilista űzelmekbe.
1881. márcz. 10-én újra a rendőrség kezeibe
kerülve, kötél általi halálra ítéltetett. Mind-
azonáltal él és virágzik ma is Oroszországban
a nihilizmus, s messze terjedő szövevényei az
egész birodalmat behálózzák és folytonos ret-
tegésben tartják a hatalmasokat. A nihilistákra
nem elrettentő példa elődeik szomorú sorsa,
sőt mindinkább tüzei őket az a gondolat,
hogy minél előbb következék el a fizetés
napja.

Cs. és kir. katonai élelmezési raktár Nagyváradon.

1441. sz.

Értesítés.

Hivatkozással a helyi hivatalnak az
1892. évben Nagyváradon szükséges ke-
nyér és zabzsükséglet szállításának biz-
tosítására f. évi augusztus 15-én 1293.
sz. alatt közzétett bérleti hirdetményére,
közhírré tételük, hogy a kenyérré vonat-
kozólag olyan vagyagos ajánlatok is
megengedtetnek és elfogadhatnak, melyek
az egész szerződéses viszony alatt fél
buza és fél rozslisztból való szállításra
vonatkoznak.

Nagyvárad, 1891. szeptember. 4.

A cs. és kir. katonai élelmezési raktár
418 **kezelő bizottságától.** 2—1
NAGYVÁRADON.

TÖRVÉNYSZÉK

As orosházi zavargók elítélve.
Szombaton d. e. hirdette ki a gyulai törvény-
szék az orosházi munkás-zavargások ügyében
több napi végtárgyalás után hozott ítéletét. —
Néhányat felmentett a törvényszék, — de
harminczhétre súlyos ítéletet mondott.
Zsigai János munkásköri gondnokot, —
ki a tömeget izgatta, Mirócz Istvánt, Antal
Józsefet, Szabó Jánosnét 2—2 évi börtönre,
Tóth Józsefnét, a ki örömmel fogadta az íté-
letet, 1 $\frac{1}{2}$ évi, a többi 1 év—egész három havi
fogházra. Ügyész és vádlottak főlebbezték.

CSARNOK.

„EZEREGY RÖGESZME“.

— Regény. —

Írta: **Dumas Sándor.**

Fordította: **Publik Ernő.**

(Folytatás.)

Igy vagyunk?... — szakitá őt félbe a
rendőrbiztos — maga tehát megfontolva csele-
kedett.

Mondtam már önnek egyszer, hogy min-
dent bevallok, hát ez sem elég?

— Na tovább!

— Ez a gonosz gondolat oda érlelődött
meg bennem, hogy Jeanne-t megfogom gyil-
kolni. — Már egy hónapjánál több, hogy ez a
gondolat az agyamban kavargott, s megza-
varta minden gondolatomat, végre egy szó, me-
lyet egy barátom mondott nekem, »elhatáro-
zássá növelte azt!

— Micsoda szó volt az?

— Ez azokhoz a dolgokhoz tartozik, —
amelyekhez önnek semmi köze sincs. Reggel
igy szóltam Jeanne-hoz: ma szent heverd el
napot csinállok, nem megyek dolgozni, mert
kuglizni akarok; úgy igyekezzél, hogy az ebéd
tiz órára készen legyen!

Itt bele akart valamit szólani, de én köz-
be vágtam, ne járjon a nyelved, láss a dolgod
után! Ő erre kiment, hogy a fazekat feltegye
a tüzre.

Eközben, ahelyett hogy kuglizni mentem
volna, elővettem ezt a kardot. Már jó előre
kifentem a köszörű kövön. — Leosontam a
hordók mögé, úgy okoskodtam magamban:
Neki le kell jönni bort csapolni, s akkor aztán
majd meglátjuk!

Hogy meddig űtem a hordó mögött, —
nem tudom — a láz erőt vett rajtam, szívem
dobogott, szemeim előtt elvörösödött a sötét-
ség. Egy hang bensőmben mindig azt, azt az
egyetlen szót susogta, melyet barátomtól hal-
lottam.

— De miféle szó volt az? — kérde a
rendőrbiztos.

— Az felesleges! Mondtam már önnek,
hogy azt nem fogja megtudni! Végre ruhasu-
hogást hallottam. — Majd gyertyafény hatolt
a pinczébe, először a test alsó alsó részét pil-
lantottam meg, később a törzsét, végre a fej-
jét... igen egész tisztán a fejét... a gyer-
tyát a kezében tartotta. Ez pompás! susogám
fogaim közt. — A végzeteljes »szót« folytono-
san mondogattam magamban.

Eközben ő mindinkább közelebb jött. —
Szavamra, szinte látszott rajta, hogy rossz
előérzetei vannak. Mintha megszállotta volna
valami félelem, körültekintgetett minden ol-
dalra, amde én jól el valék rejtőzve s meg-
se mocszantam. Aztán leguggolt a hordó elé,
oda tartotta az űveget s megcsavarta a
csapot.

En felemelkedtem. — Ő térdein guggolt;
a bor sustorgása, amint az űvegebe ömlött, el-
fojtotta azt a kis neszt is, amit esetleg okoz-
tam. — Külömben elég óvatos voltam. — Ő
előttem térdelt, mint a bűnös. Most felemeltem
a kardot, és puff!

Nem is tudom, hogy kiabált-e vagy se.
A fej a földön gurult. E pillanatban mintha
repülni szerettem volna innen, előbb azonban
egy gödröt akartam ásni a pinczébe, amelybe
temessem. Mig a törzs a magasban rángató-
zott s lebukott a hátára, én a gördülő fej után
ugrottam. Egy zsák gypsz volt a kezemenél, ez-
zel a vért akartam behinteni. — Felvettem a
fejét a kezembe, vagyis jobban mondva a fej
fogta meg a kezemet! Nézzen ide!

És ő felmutatta jobb kezét, melynek hü-
velykujját egy éles harapás összezsuzta.

Hogyan, a fej megharapta magát? —
kérde az orvos. — Mi az örgögöt fecseg itt
maga?

Igen, azt mondom, hogy az erősen me-
gharapta, amint láthatja is. Igenis megharapta,
sőt még elereszteni sem akarta. — En a fejét
a gypszes zsákra tettem, balkezemmel a falhoz
szoritottam, hogy a másikat kiszabadíthassam,
hanem e pillanatban a fogak maguktól szét-
váltak. Kirántottam gyorsan a kezemet, s úgy
rémltet előttem, mintha ez az egész dolog egy
örültség lett volna, hanem amint észre vettem,
ez a fej élt, s a szemek ki voltak nyitva. —
Egész tisztán és világosan láttam ezt, hiszen
a gyertya ott volt a hordó tetején, majd meg-
megrebbentek az ajkak s megszólaltak:

— »Te nyomorult, én ártatlan voltam!«

En nem tudom, minő hatással lehetett
ez az elbeszélés a többiekre, de nekem csur-
gott homlokomról a verejték.

— Lehetetlen! — kiáltá az orvos — azt
mondod, hogy az ajkak megszólaltak s a szem-
ek rád voltak szegezve? Na, ezt csakugyan
nem hiszem el!

Bánom is én! Ön orvos, aki semmiben sem hisz, ez nagyon természetes, pedig én mondhatom önnek, hogy ez a fej, amelyet itt lát, ez, ez itt megmaradt engem s azt mondta: Te nyomorult, én ártatlan voltam! Éppen ez volt az oka, mikép daczára annak, hogy a gyilkosság után menekülni akartam, elszaladtam a polgármester urhoz, s nála önként feladtam magam. Igaz-e ez, polgármester ur, vagy nem? Feleljen?

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A szarv növéset tetszés szerint úgy vezethetjük, ha azon az oldalon, melyre a szarv növekedését terelni óhajtjuk: két-három szurást teszünk zsebünk kis pengéjével. Miután a szarv mindig ezen szurások felé fordul, helyzetét tetszés szerint változtatathatjuk és így az állatnak tetszetősebb külsőt kölcsönözhetünk.

A mohos rétek javítása főleg nedves, csapadékos vidékeken gyakori feladata a gazdáknak. Miután a moha a réti füvek elől elveszi a helyét a mohának kiirtása a szénatermés emelkedésével egyértelmű. A régi borona kiirtásánál jó szolgálatokat tesz, de ez az eljárás nem olyan alapos, mintha e célra vasgáliczoldatot használnánk. A szerint, a mint többé vagy kevésbé van elmosódva a rét, 200 illetve 350 kg. vasgáliczot zuzatunk porrá és használunk fel k. holdankint 5 kg. gáliczot véve 100 l. vízhez E szerint 1 holdon a mohát 40, illetve 70 hektoliter oldattal pusztíthatjuk ki. Különben az oldat használata csak a száraz vidékeken elengedhetetlen, míg nedves régiókban a száraz por épen úgy elhínthető, mint a műtrágyák. Erre a műveletre bármely időszak alkalmas, habár tagadhatatlanul legtöbb előnyt a tavaszi eljárás nyújt.

Közbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Szeptember 11.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Óreg nehéz (páronként 300—400 kg. sulyban) ————. 2) Óreg közep (páronként 300—400 kg. sulyban) ————. 3) Fialat nehéz (páronként 320 kg. sulyban) 48.—48.50 4) Fialat közep (páronként 251—320 kg. sulyban) 49.—49.50 5) Fialat könnyű (páronként 250 kg. sulyban) 51.—52.— II. Magyar szedett: 6) Nehéz (páronként 280 kg. sulyban) ————. 7) Közep (páronként 220—280 kg. sulyban) ————. 8) Könnyű (páronként 220 kg. sulyban) 49.—51.— III. Szerbiai: 9) Nehéz (páronként 260 kg. sulyban) 47.—48.— 10) Közep (páronként 220—260 kg. sulyban) 47.—48.— 11) Könnyű (páronként 220 kg. sulyban) 48.—48.50— Sertés létszám: szept. 10 napján volt készlet 142,394 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hiztatni való sertés ————. malacz (4—11 hónapos korban) elhajatott 1630 drb.

Budapesti gabonatözsde. Szeptemb. 12-én. Buza őszre 10.41 pénz, 10.43 áru. Tengeri 1891. jul.—aug. 5.80 pénz, 5.82 áru. Zab őszre 5.88 pénz, 5.90 áru. — Káposztarepeze aug.—szept. 14.40 pénz, 14.50 áru.

A szőlő-termés. (A földmívelési miniszterium hivatalos jelentése.) A Duna balpartján az amugy is szűk terméskilátás mindinkább csökken. A filloxerán kívül az idén a peronospora is óriási károkat okozott. — A Duna jobbpartján és Duna jobbpartján és Duna-Tisza közén csak elvétve jó: filloxera, peronospora, jég és vihar sok kárt tett benne, úgy hogy átlag véve csak kevés termés várható. — A Tisza jobbpartján általában csak igen gyenge termésre van kilátás. — A Tisza balpartján a peronospora pusztításai miatt több helyen a még korábban remélt középszerű eredményt is aligha éri el. — A Tisza-Maros szögén Csanádban a nagy szárazságban sokat szenvedett; úgy itt, mint Torontálban és

Krassó-Szörényben kevés lesz; Temes-vármegyében a peronospora sok kárt tett. — Az erdélyi vármegyékben néhol elég jó termést ígér ugyan, nagy átlagban azonban gyenge. Különböző szőlőbetegségektől sokat szenvedett. Az erinosis, a peronospora, Alsó-Fehér és Kis-Küküllő-vármegyében néhol a fekete rothadás is erősen megviselte s a hozamot csökkentette.

Az angol sertésfajták között olyan helyeken, a hol szopós malaczokat jó pénzen lehet értékesíteni: a szopora, nagytestű yorkshireket ajánlhatjuk. Jó sertésfiacskókhoz közel, ezeknek keresztezései, eladásra, vagy saját használatunkra szintén alkalmasak. Mint a sertésenyésztésnél egyáltalában, az angol fajtáknál főleg gondosan figyeljünk a vérfrítésre, azaz időnként új kanok beszerzésére. — A kanok egészségére és himnemet jellemző sajátosságaira nagy súlyt kell fektetnünk. A hasas koczák jó tápláláshoz részesítendők. Tul sok vizet tartalmazó takarmányok (nyári hulladékok) mellőzendők és inkább földtakarmánnyal vagy legelővel helyettesítendők. Abraktakarmányul árpa és tengeri dara, zab és disznóbab-dara szolgáljanak. A szopós malaczok növekedését a koczák jó táplálásával mozdítjuk elő. Később árpaival (szemes állapotban) és tejhulladékokkal kell fejlődésüket biztosítani. Ha a takarmány nem volna eléggé csontképző, keverjünk a takarmányhoz hamut, vagy fejenként 20—50 gr. precipitált foszforsavas meszet. A szabad mozgás a malaczok fejlődését nagyon előmozdítja. Az angol fajták 9—12 hónapos korukban tenyésztésre is felhasználhatók, de e célra legfeljebb csak 4 évig szolgáljanak. Egyáltalában a sertésstartás alapsabályai itten is érvényesülnek. Jó táplálás, szelíd gondozás, tisztaság, jó levegő, mozgás: elengedhetetlen a sikeres sertésenyésztésnél.

Lóvételnél ügyelni kell; A ló nagyságára sulyára, és külsejére. — A szépség és szabályos növekedés arányosan kis fejben, hegyes, jól elhelyezett fülekben, széles homlokban, élénk szemekben; egyenes, tágra nyílt, belől sötétvörös orrüreggel ellátott orrban; erőteljes, nem igen vékony, elég hosszú, a szügyből szabadon kinyúló nyakban, széles szügyben (keskeny szügy rossz lélekző szervezetre mutat,) szemlátomást emelkedő marban mely a hátonvalba észrevétlenül lejtéssel megy át, nyilvánul. A hát ne legyen hajlott, hanem egyenes. Finom szőrözettel bíró fark a lónak tetszetős külsőt kölcsönöz. A csipők jó lónál kigömbölyödnek és nem állnak ki. Dongás oldalbordák, gömbölyű hosszú far, jól elhelyezett lábak, sima, forradásoktól ment has lényeges követelmények a hibátlan lónál. A lábakat külön meg kell nézni és föl kell emeltetni, megtudandó, hogy a ló nem makranczos-e? A lábának elől és hátul párhuzamos állással kell bírniok. Lóvételnél az egészség és az átörökölhető bajok kipuhatólására a gyakorlott állatorvos elengedhetetlen. A lovat, az istállóból kivézetve, nézzük meg kemény talajon járva, ügetve és vágatva előlről, oldalról és hátulról. A jó ló lábait könnyen, egyenlően magasra emeli, a nélkül, hogy lábait kifelé hányná. Kéhes lovak ezen próba után gyors, szaggatott lélekzetet vesznek, melyet az oldalon könnyen észrevehetünk. Lóindulatu ló tanulóknak engedelmes. A ló vérmérsékletére, valamint kitartására szintén kell vétel előtt figyelemmel lennünk.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

A közgazdasági bank

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

működését folyó évi szeptember hó 14-én megkezdi.

Az intézet üzletköre:

1. Váltó leszámítás,
2. jelzálogos kölcsönök nyújtása,
3. előlegezések értékpapírokra, részvényekre, ezüst- és aranyneműekre,
4. pénzeknek kamatozásra való átvétele betéti könyvekre és check számlára,
5. értékpapírok, szelvények, aranypénzek, külföldi bank-jegyek és utalványok vétele és eladása,
6. incasso üzlet,
7. közvetítési és bizományi üzlet,
8. sorsjegyeknek részletfizetésre leendő eladása,
9. hiteltulajdonosi körök megalakítása,
10. tőzsdei megbízások átvétele.

Igazgatóság:

Dr. Király Ferencz, országgyűlési képviselő.
Dr. Münich Aurél, országgyűlési képviselő.
Mayer Emil, az »István« gőzm. társ. igazgatója.
Feischl Károly, nagykereskedő.
Buday József, földbirtokos.
Komlóssy Dezső, ny. törvényszéki bíró.
Lukacs Armin, hasonnevű cég főnöke.

Ügyvezető: **KÖVY LAJOS.**

HIVATALOS ÓRÁK:

d. e. 9—1-ig, d. u. 3—5-ig, vasár- és ünnepnapokat kivéve.

416 **Üzlethelyiség:** 2—2

Tisza-palota, Szabó Lajos fia nagykereskedők mellett.

Naponként érkeznek raktárra

szébbnél-szebb **ujdonságok** a közelgő őszi idényre u. m.:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK
keskeny zsinór- és tollidiszek

fekete divatkelmek

SZINES SELYMEK
mosó velezek,

Téli **Hi alaya kendők.**

Különös szép választékban:

szőnyegek

BUTORSZÖVET, FÜGGÖNYÖK

ágy s asztalterítők

melyeket igen olcsón és szabott áron ajánlunk a n. é. vevő közönségnek.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsater.

401 10

NŐI DIVAT TEREM.

Kunz József és Társa

cégnél
DEBRECZEN.

Van szerencsénk a n. é. hölgy közönség becses tudomására hozni, hogy a jelen

őszi és téli

évadra a legújabb divatkelmék
dus választékban raktárra érkeztek,

melyekből kívánatra saját ujonnan berendezett divattermünkben

női öltözékeket

minden igényeknek megfelelően szakképzett erők által izlésteljesen és jutányosan állítatunk elő.

Vászon, kész fehérnemű és szőnyeg

413 **nagy raktárunk** 3

Menyasszonyi kelengyék

kiállításához teljes választékol nyujt.

Meghívás.

A H.-HADHÁZI KÖZBIRTOKOSSÁG

f. évi október 11-én délelőtt 10 órakor

H.-HADHÁZ KÖZSÉG GYÜLÉS-TERMÉBEN

RENDES KÖZGYÜLÉST

tart, melyre az érdekelt birtokosok ezennel meghivatnak.

T Á R G Y:

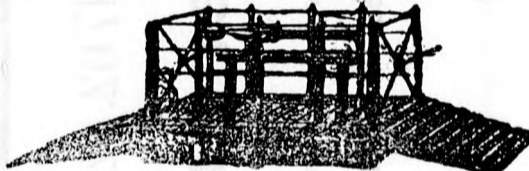
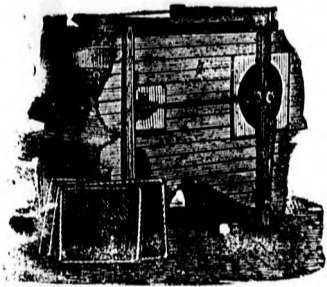
1. A választmány által elfogadott folyó évi költségelirányzat felolvasása.
2. Sallay József birtokossági volt pénztárnok 1888., 1889. és 1890. évi számadásai megvizsgálásáról beterjesztett számvevői jelentés tárgyalása.
3. Hadházy Endre közbirtokosnak a »Pesti kereskedelmi bank«-nál levő tartozás lefizetése tárgyában hozott ^{105/125} 1891. sz. választmányi határozat ellen beadott felebbezése.

H-Hadház, 1891. szeptember 10.

Tatár Gábor,
közbirt. jegyző.

Poroszlai Zoltán,
közbirt. elnök.

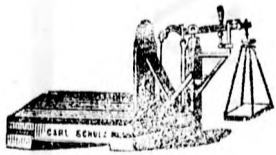
416. 2-2.

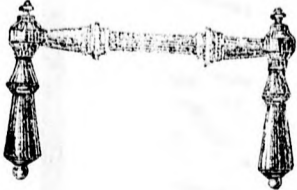
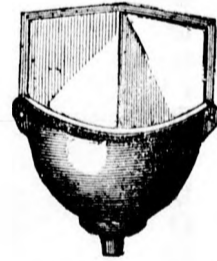
Legújabban szabadalmazott

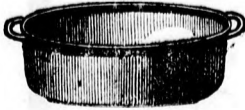
m o s ó g é p e k,
kerti lóczák,
KERTI BUTOROK,

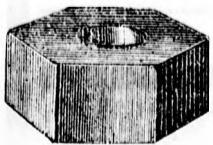
jégszekrények,
TIZEDES MÉRLEGEK,
mezőgazdasági eszközök,
„PERONOSPORA“
(SZŐLŐ PENÉSZGOMBA)

FECSKENDŐK,
vas- és kátránytető-lemezek,
valódi „FUCHS“-féle
rokás jegyü szerszámok

minden iparághoz.
Minden vasáruba vágó cikkek
legolcsóbb beszerzési forrása.
Képes árlap, kívánatra, bérmentve küldetik.

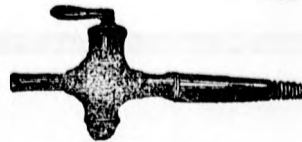
TÓTH GYULA

402 100-85

ELŐBB

TÓTH LAJOS ÉS TÁRSA

vaskereskedése Debreczen, főpiacz városház és cegléd-utca sarkán.

A „DEBRECEZENI” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

(Nagy-uj utca 1702. sz. onrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvéllal mindenemü nyomtatványokat u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bál- és lakadalmi meghívókat és tánczenéket
kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat sőt
a legizlésebb kivételén és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére címzendők.

Új vállalatunkat, hol északkelti Magyarország legregibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECEZI”,

a szintén elterjedt **„DEBRECEZENI HIRADÓ”** és a **„JOGI HETILAP”** is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szíves partfogadásba —
Hirdetések a **Debreczen** cz. lapban a legjutányosabb áron közölletnek.

Birósági nyomtatványok készletben vannak.